

ELS COMICIS CATALANS AQUESTA VEGADA ES JUGARAN EN EL TERRENY DE LES IDEES

Qui guanyarà les eleccions?

FERRAN MASCARELL / Historiador

AVUI, 7 de març del 2010

U: LES PROPERES ELECCIONS les guanyarà qui trenqui motllos. Els secretaris d'estratègia electoral dels partits tractaran que la partida es jugui en el terreny de les sigles i les persones, però l'ambient al carrer no està per històries de disseny. Aquesta vegada les eleccions es jugaran en el terreny de les idees. Les guanyarà qui sàpiga transmetre que ha copsat el canvi de paradigma català. Els vells motllos de la transició s'han acabat i calen plantejaments nous. De vegades les eleccions les decanta qui millor reforça les herències rebudes. Hi ha moments, però, que la gent reclama idees noves, perquè dóna les velles per caducades. Hi ha moments en què acceptem que la política navegui entre veritats a mitges i d'altres en què volem les veritats senceres. La propera contesa electoral catalana es jugarà en el context d'un canvi de paradigma. Calen idees noves i veritats íntegres. Només des d'aquesta perspectiva es podrà reformular tot el que tenim pendent: el model de benestar, el sistema de producció de riquesa, el sistema de valors i coneixements culturals i la pròpia idea de nació.

DOS: EL MODEL DE PRODUCCIÓ de riquesa i benestar català està més que vellós. Ho saben govern i oposició. Està construït en èpoques de vaques grasses, quan Catalunya era la fàbrica d'Espanya i l'economia planetària no era global. Ni el sistema productiu català és prou competitiu, ni el model de benestar és sostenible. Només una observació i una actuació de conjunt sorgida d'un pacte clar i sincer entre els líders

polítics i socials catalans pot permetre al país encarar el futur amb prestesa i precisió. Les competències econòmiques del govern català són limitades i els problemes gruixuts. L'Estat està en mans d'una gent que no té un nord definit; l'oposició només pensa a erosionar el govern. Tot plegat no ajuda a compondre una solució a un problema de fons: estem vivint per damunt de les nostres possibilitats. Cap partit polític s'atreveix a dir-ho i actuar en conseqüència. Ningú s'atreveix a insinuar que la crisi és estructural, que sense un pacte polític fort i sincer la societat catalana només retardarà la seva recuperació.

TRES: LA GENT SE SENT LLUNY de la política. El sistema de partits nascut fa 30 anys ha envellit. Recuperar la confiança democràtica i la participació política dels ciutadans passa per renovar i democratitzar els partits. Tampoc aquest és un problema conjuntural; és estructural i sense líders disposats a ser més nacionals que homes de partit no ens en sortirem. Estan covant candidats populistes i sense programa.

QUATRE: EL SISTEMA CULTURAL català està articulat a l'entorn d'un quadre de valors que la història ja ha superat. Som una ciutadania més d'exigir drets que de compartir deures. Hem viscut amb un nivell alt de confortabilitat, ens sentim poc responsables davant el nostre futur col·lectiu. Hem traspasat la major part de les responsabilitats als governs i ens sentim còmodes recreant-nos en la crítica. El futur immediat exigeix una societat de ciutadans exigents, però també emprenedors i responsables.

CINC: LA NACIÓ NO ÉS NI UNA REALITAT construïda per sempre més ni una fita que s'aconsegueixi un dia determinat. La nació no sorgeix de la independència; es fa cada dia, amb idees, pactes i consens entre les

forces polítiques i socials. Utilitzant l'autonomia i l'Estatut i estirant recursos i funcions de l'administració central. La nació es construeix aterrant a la pista de l'Estat. Des de les competències de l'Estatut, des de l'exigència a l'Estat central.

SIS: SI EL CATALANISME DERIVA cap a ser només una voluntat de futur sobirà llunyà perdrem. Això ja va passar fa 100 anys. Ha de ser sobretot la doctrina de la nació d'ara, de la nació que permet constatar a cada ciutadà que viu en una comunitat que té una eina eficient al seu servei: d'això se'n diu Estat (únic o compartit). Sense Estat no hi ha solucions a la crisi, ni democràcia ni benestar.

SET: QUI SÀPIGA REL·LIGAR TOT AIXÒ i afrontar-ho de veritat guanyarà les eleccions.